

{ } { }

Bakara Suresi

187

GİT

◀ Bakara / 187 ▶

أَحِلَّ لَكُمْ لَيْلَةَ الصِّيَامِ الرَّفْتُ إِلَى نِسَائِكُمْ
 هُنَّ لِبَاسٌ لَكُمْ وَأَنْتُمْ لِبَاسٌ لَهُنَّ عَلِمَ اللَّهُ أَنَّكُمْ
 كُنْتُمْ تَخْتَانُونَ أَنْفُسَكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ وَعَفَا
 عَنْكُمْ فَالْآنَ بَاشِرُوهُنَّ وَابْتَغُوا مَا كَتَبَ اللَّهُ
 لَكُمْ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا حَتَّى يَتَبَيَّنَ لَكُمُ الْخَيْطُ
 الْأَبْيَضُ مِنَ الْخَيْطِ الْأَسْوَدِ مِنَ الْفَجْرِ ثُمَّ
 أَتِمُّوا الصِّيَامَ إِلَى اللَّيْلِ وَلَا تُبَاشِرُوهُنَّ وَأَنْتُمْ
 عَاكِفُونَ فِي الْمَسَاجِدِ تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ فَلَا
 تَقْرُبُوهَا كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ آيَاتِهِ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ
 يَتَّقُونَ

Türkçe Transcript

Uhille lekum leylete-ssiyâmi-rrafeşu ilâ nisâ-ikum^(c) hunne
 libâsun lekum veentum libâsun lehun^(ne)^(k) ‘alima^(A)llâhu
 ennekum kuntum tahtânûne enfusekum fetâbe ‘aleykum ve’afâ
 ‘ankum^(s) fel-âne bâşirûhunne vebtegû mâ keteba^(A)llâhu
 lekum^(c) vekulû veşrabû hattâ yetebeyyene lekumu-lhaytu-l-
 ebyedu mine-lhayti-l-esvedi mine-lfeci⁽ⁱ⁾^(s) şümme etimmû-

ssiyâme ile-lleyl(i)^(c) velâ tubâşirûhunne veentum ‘âkifûne fi-
lmesâcid(i)^(k) tilke hudûdu(A)llâhi felâ takrabûhâ^(c) kezâlîke
yubeyyinu(A)llâhu âyâtîhi linnâsi le’allehum yettekûn(e)

Abdülbaki Gölpınarlı Meali

Oruçlu olduğunuz günün gecesinde kadınlarınızla buluşmanız, size helal edilmiştir. Onlar sizin için elbisedir, siz onlar için elbisesiniz. Allah bildi ki nefsinizi yenemeyecek, sabredemeyecek, bir iştir, işleyeceksiniz, bu yüzden tövbenizi kabul etti, sizi bağışladı. Gayri onlarla buluşun ve Allah'ın size yazdığını dileyin. Fecir doğup da aydınlığıyla kara iplik, sizce beyaz iplikten ayırt edilinceye dek yiyin, için. Sonra orucu ertesi geceye kadar tamam olarak tutun. Fakat mescitlerde ibadet için niyetlendiniz, oturdunuz kaldınız mı kadınlarınıza dokunmayın. İşte bunlar, Allah sınırlarıdır, yaklaşmayın o sınırlara. İnsanlar, sakınıp korunsunlar diye Allah, delillerini bu suretle apaçık bildirir.

Abdullah-Ahmet Akgül Meali

Oruç (tuttuğunuz günlerin) gecesinde kadınlarınıza yaklaşmak size helâl kılındı. Onlar sizin örtüleriniz (gibidir), siz de onlar için (birer) örtü-elbise (yerindesiniz). Allah, (ilk farz kılındığı yılda Ramazan geceleri hanımlarınızdan ayrı durmakla) gerçekten sizin (boş yere ve aslında helâl olan bir şeyi haram görmekle) nefislerinize ihanet (haksızlık) etmekte olduğunuzu (ve birlikte yatmanıza izin verilmesi arzunuzu) bildi, tevbenizi kabul etti ve sizi bağışlayıverdi. Artık onlara (Ramazan geceleri hanımlarınıza) yaklaşabilirsiniz. Ve (artık) Allah'ın sizin için yazdıklarını (takdir buyurdıklarını) isteyip ulaşmaya gayret edin. Fecr vakti, sizce beyaz iplik siyah iplikten ayırt edilinceye kadar yiyin, için; sonra geceye (ertesi akşam gelinceye) kadar orucu tamamlayın. Mescitlerde itikâfta olduğunuz zamanlarda ise onlara (kadınlarınıza) yaklaşmayın. Bunlar, Allah'ın sınırlarıdır, (sakın) onlara (yasaklara) yanaşmayın. İşte Allah, insanlara ayetlerini böylece açıklar; umulur ki (küfürden ve zulümden) sakınıp korunacaklardır.

Abdullah Parlıyan Meali

Ramazanda oruç tuttuğunuz günlerin gecesi boyunca, kadınlarınıza yaklaşmak size helaldir. Onlar sizin için bir elbise ve siz de onlar için bir elbise gibisiniz. Allah bu konuda kendinizi sıkıntıya sokacağınızı biliyor, bu yüzden sizin tevbenizi kabul edip, zorluğu üzerinizden kaldırdı. Öyleyse onlara yaklaşabilir ve Allah'ın sizler için yazdığı helal ilişki ve neslin çoğalması yönünde yararlanabilirsiniz. Ve gecenin karanlığından, tan yerinin aydınlığı fark edilinceye kadar, yiyip içebilirsiniz. Sonra akşam oluncaya kadar, oruca devam edersiniz. Ama mescidlerde itikaf için kapandığınızda kadınlara yaklaşmayın. Bunlar Allah'ın koyduğu sınırlardır. O halde bu sınırları ihlal etmeyin. İşte Allah

böylece mesajlarını size açıklıyor ki, bu mesajla yolunuzu bulmuş olabilirsiniz.

Ahmet Tekin Meali

Oruçlu olduğunuz günlerin gecelerinde, hanımlarınızla ilişkiye girmeniz size helâl ve meşrû kılındı. Onlar sizin iyiliğiniz için bir elbise, vazgeçilmez birlikteliğinizin, sizi koruyan, sırlarınızı saklayan ortağı, rahat ve huzur kaynağıdır. Siz de onların iyiliği için bir elbise, vazgeçilmez birlikteliğinizin, onları koruyan, sırlarını saklayan, ortağı, rahat ve huzur kaynağısınız. Allah, o gecelerde kendinize hâkim olamadığınızı, kendinize haksızlık ettiğinizi bildi de, yüzünüze baktı, tevbenizi, günah işlemekten vazgeçerek kendisine itaate yönelişinizi kabul edip sizden bu yasağı kaldırdı. Şimdi onların koynuna girin. Allah'ın sizin için ezelde Levh-i Mahfuz'da yazdığı, yazılı olarak farz kıldığı nesili kazanmaya çalışın. Tanyerinin ağaran hattının (fecd-i sâdık), karanlığı devam eden hattından, sizin için, seçilir hale gelinceye kadar yiyin için. Sonra akşama kadar, yasaklara riayet ederek oruçlarınızı tamamlayın. Mescitlerde itikâfa girdiğiniz, ibadete çekildiğiniz günlerde hanımlarınıza yaklaşmayın. Bunlar, Allah'ın koyduğu kurallar ve yasaklardır. Bu kuralları çiğnemeyin. Bu sınırlara yaklaşmayın. Böylece Allah âyetlerini, dinin emir ve hükümlerini, insanların iyiliği, kurtuluşu için açıklıyor. Umulur ki, Allah'a sığınıp emirlerine yapışsınlar, günahlardan arınıp, azaptan, sağlıklarının bozulmasından, hastalıklardan korunurlar, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davranırlar, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olurlar.

Ahmet Varol Meali

Size, oruç günlerinin gecelerinde hanımlarınıza yaklaşmanız helal kılındı. Onlar sizin için bir örtüdürler, siz de onlar için bir örtüsünüz. Allah sizin nefislerinize güvenemeyeceğinizi bildi de tevbelerinizi kabul etti ve sizi bağışladı. Şu halde artık (geceleri) onlara yaklaşın ve Allah'ın sizin için takdir ettiğini dileyin. Ve şafağın beyaz ipliği siyah ipliğinden size göre ayırdoluncaya kadar yiyip için. Sonra geceye kadar orucu tamamlayın. Camilerde itikafta olduğunuz zamanlarda hanımlarınıza yaklaşmayın. Bunlar Allah'ın koymuş olduğu sınırlardır, bunlara yaklaşmayın. İşte, sakınırlar diye Allah ayetlerini insanlara böyle açıklamaktadır.

187. Ahmed bin Hanbel, Ebu Davud ve Hakim'in Muaz bin Cebel (r.a.)'den rivayet ettiklerine göre sahabiler iftar ettikten sonra uyuyuncaya kadar yer, içer ve hanımlarıyla ilişkide bulunurlardı. Uykuya yattıktan sonra artık bu işleri bırakırlardı. Bir keresinde Hz. Ömer (r.a.) gece bir süre uyuduktan sonra hanımıyla ilişkide bulundu. Sonra Resulullah (a.s.)'in yanına giderek bu hususu kendisine bildirdi. Bunun üzerine Yüce Allah bu âyeti kerimeyi indirdi. Buhari'nin Bera bin Azib (r.a.)'den rivayet ettiğine göre Ramazan orucunun tutulması farz kılınca erkekler bütün Ramazan boyunca hanımlarından uzak durmaya başladılar. Ancak erkekler nefislerine

güvenemiyorlardı. Bunun üzerine Yüce Allah şöyle buyurdu: "Allah sizin nefislerinize güvenemeyeceğinizi bildi de tevbelerinizi kabul etti ve sizi bağışladı. Şu halde artık (geceleri) onlarla ilişkide bulunun ve Allah'ın sizin için takdir ettiğini dileyin..."

Ali Bulaç Meali

Oruç gecesinde kadınlarınıza yaklaşmak size helal kılındı. Onlar, sizin örtüleriniz, siz de onlara örtüsünüz. Allah, gerçekten sizin, nefislerinize ihanet ettiğinizi (güvenmediğinizi) bildi, tevbenizi kabul etti ve sizi bağışladı. Artık onlara yaklaşın ve Allah'ın sizin için yazdıklarını dileyin. Fecir vakti, sizce beyaz iplik siyah iplikten ayırd edilinceye kadar yiyin, için, sonra geceye kadar orucu tamamlayın. Mescidlerde itikafta olduğunuz zamanlarda onlara (kadınlarınıza) yaklaşmayın. Bunlar, Allah'ın sınırlarıdır, (sakın) onlara yaklaşmayın. İşte Allah, insanlara ayetlerini böylece açıklar; umulur ki sakınırlar.

Ali Fikri Yavuz Meali

Oruç gecesini, kadınlarınıza yaklaşmanız size helâl kılındı. Onlar, sizin için fenalığa karşı koruyucu bir elbise ve siz de onlar için koruyucu bir elbise gibisiniz. Allah, nefislerinize emniyet edemeyeceğinizi bildiği için, üzerinize rahmeti ile ihsan edip günahınızı affetti. Şimdi hanımlarınıza gecelerde mübâşeretle bulunun ve Allah'ın sizler için mübah takdir ettiği üremeyi isteyin; ve gece ile gündüzü ayıran fecrin beyaz ipliği, gecenin siyah ipliğinden sizce seçilinceye kadar yeyin, için. Sonra ertesi geceye kadar orucu tam tutun. Siz ibadet için mescidlere kapanıp itikâf halinde iken geceleri de hanımlarınıza yaklaşmayın. Bu hükümler Allah'ın (yasak) sınırlarıdır, sakın onlara yaklaşmayın. İşte Allah âyetlerini böylece insanlara açıklar ki, sakınıp korunsunlar.

Bahaeddin Sağlam Meali

Oruç gecesini kadınlarınızla cinsel münasebet kurmanız size helal kılındı. Onlar size elbisedirler, siz de onlara elbisesiniz. Allah sizin nefsinize zulmettiğinizi biliyordu. Tevbenizi kabul etti, sizi affetti. Artık onlarla temas edin, Allah'ın size yazdığı şeyi isteyin: (Cinselliğin Allah'ın bir yazgısı olduğunu bilin.) Fecirdeki siyah ufuk, beyaz ufuktan ayırt edilinceye kadar yiyin, için, (nefsinize zulmetmeyin.) Sonra akşama kadar orucunuzu tamamlayın. Fakat siz mescidlerde itikâfa kapanmışken kadınlarınıza yaklaşmayın. Bunlar, Allah'ın sınırlarıdır. Sakın onlara yaklaşmayın. Allah, ayetlerini insanlar için böylece açıklıyor. Ki sakınsınlar. (*)

() Bu ayet inmeden evvel oruç gecelerinde yatsıdan sonra yiyip içmek, cinsel münasebette bulunmak, eski dini geleneğe göre haramdı. [Yemek, içmek, cinsellik, Allah'ın yazgısıdır. Fakat haksız yere kazanç, rüşvet gibi yollarla mal kazanmak ve yemek yasaktır.]*

Bayraktar Bayraklı Meali

Oruç gecesinde kadınlarınıza yaklaşmak size helâl kılındı. Onlar sizin için birer elbise, siz de onlar için birer elbisesiniz. Allah

sizin kendinize kötülük ettiğinizi bildi ve tövbenizi kabul edip bağışladı. Artık Ramazan gecelerinde hanımlarınıza yaklaşın ve Allah'ın sizin için takdir ettiklerini isteyiniz. Sabahın beyaz ipliği siyah ipliğinden ayırt edilinceye kadar yiyiniz, içiniz, sonra akşama kadar orucu tamamlayınız. Mescitlerde itikafa çekilmiş olduğunuz zamanlarda kadınlarla birleşmeyiniz. Bunlar Allah'ın koyduğu sınırlardır. Sakın bu sınırlara yaklaşmayınız. İşte böylece Allah, âyetlerini insanlara açıklar. Umulur ki korunurlar.

Besim Atalay Meali (1965)

Oruç gecesinde, eşinize yaklaşmak, size helâldir, onlar size örtü, siz de onlara, Allah biliyor ki, kendinizi ezdiniz, tövbenizi kabul edip, Allah sizi bağışladı, artık siz onlara yaklaşasınız, Allahın sizin için yazdığından faydalanın, tanlayın ak iplik, kara iplikten ayrılana dek yeyin, için, sonra akşama değin orucu tümleyin, mesçitte kalırsanız onlara yaklaşmayın, işte budur Allahın çizmiş olduğu sınır, onu aşmayasınız, Allah, böyle herkese belgelerin açıklar, ola ki sakınalar

Cemal Külünkoğlu Meali

Oruç (günlerinin) gecesinde kadınlarınızla ilişkide bulunmanız size helal kılındı. Onlar sizin için bir elbise/eş, siz de onlar için bir elbise/eş gibisiniz (istediğiniz gibi içli dışlı olup birbirinizle ilişkide bulunabilirsiniz). Allah, (gereksiz yasaklamalarla onlara yaklaşmamakla) nefislerinizin arzularına karşı zafiyet göstereceğinizi bildiği için tövbenizi kabul etti ve sizi bağışladı. Artık bundan böyle (oruç gecelerinde de) onlarla ilişkide bulunun, Allah'ın sizler için yazıp takdir ettiği (cinsel tat elde etmek ve çocuk sahibi olma gibi) nimetlerden istifade edin. (Şafağın) beyaz ipliği (çizgisi gecenin) siyah ipliğinden (çizgisinden yani fecrin aydınlığı gecenin karanlığından) seçilinceye kadar yiyin, için, sonra da akşam oluncaya (iftar vaktine) kadar orucu tam tutun. Ama mescitlerde itikâfta iken kadınlara yaklaşmayın. Bunlar Allah'ın koyduğu sınırlardır. O halde bu sınırları ihlal etmeyin! Allah, sakınıp korunmaları için mesajlarını insanlara böyle açıklıyor.

Sözlük anlamıyla; yapışmak, tutunmak, bir şeye devam etmek anlamlarına gelen “İtikâf”, uygulamadaki manasıyla; ezan okunan ve namaz kılınan bir mescitte, camide ya da ibadet edilen herhangi bir mekânda özellikle de Ramazan Ayı'nın son on gününde Müslümanın dışarıyla ilişkisini keserek sadece Allah'ın rızasını kazanmak maksadıyla belli bir adap çerçevesinde ikamet etmesi demektir. İtikâf; Hz. Peygamber'in bir uygulamasıdır. Peygamberimiz Medine'ye hicretten sonra her yıl Ramazan Ayı'nın son on gününde itikâfa çekilir; bütün gün ve gecelerini orada ibadetle ve düşünerek ihyâ ederdi.

Cemil Said (1924)

Sıyâm gicesinde kadınlarınıza yanaşmak size helâldir. Güyâ ânlar sizin, siz ânların elbisesisiniz. Allâh bu husûsdaki hatânızı bildirdi, sizi 'afv itdi. Kadınlarınızı size mev'ûd şeylere nâil

olmak arzusuyla görünüz. Bir beyaz ipliği bir siyah iplikten tefrîk idinceye kadar yiyüb içmeğe müsâ'ade vardır. O vakitten i'tibâren giceye kadar sıyâma hürmet idiniz. Bu zamânda kadınlarınıza yanaşmayınız, bu zamânı tercîhan câmi'lerde 'ibâdet ile geçiriniz. İşte Allâh'ın size çizdiği hudûd bunlardır. Bu hudûdı tecâvüz itmemek için pek yaklaşmayınız. Allâh âyetlerini insânlara böyle bildirir ki sakınsınlar.

Diyanet İşleri Meali (Eski)

Oruç tuttuğunuz günlerin gecesi kadınlarınıza yaklaşmanız size helal kılındı, onlar sizin örtünüz, siz de onların örtülerisiniz. Allah, nefsinize güvenemeyeceğinizi biliyordu, bu sebeple tevbenizi kabul edip sizi affetti; artık onlara yaklaşabilirsiniz. Allah'ın sizin için takdir ettiğini dileyin. Tan yerinde, beyaz iplik siyah iplikten sizce ayırılinceye kadar, yiyin için, sonra orucu geceye kadar tamamlayın. Mescidlerde itikafa çekildiğinizde kadınlarınıza yaklaşmayın. Allah insanlara yasaklardan sakınsınlar diye âyetlerini böylece açık bildirir.

Diyanet İşleri Meali (Yeni)

Oruç gecesinde kadınlarınıza yaklaşmak size helâl kılındı.[51] Onlar, size örtüdürler, siz de onlara örtüsünüz.[52] Allah, (Ramazan gecelerinde hanımlarınıza yaklaşarak) kendinize zulmetmekte olduğunuzu bildi de tövbenizi kabul edip sizi affetti. Artık eşlerinize yaklaşın ve Allah'ın sizin için yazıp takdir etmiş olduğu şeyi arayın. Şafağın aydınlığı gecenin karanlığından ayırt edilinceye (tan yeri ağarınca) kadar yiyin, için. Sonra da akşama kadar orucu tam tutun. Bununla birlikte siz mescitlerde itikâfta iken eşlerinize yaklaşmayın. Bunlar, Allah'ın koyduğu sınırlardır. Bu sınırlara yaklaşmayın. Allah, kendine karşı gelmekten sakınsınlar diye, âyetlerini insanlara böylece açıklar.

51. Tefsir kaynaklarının aktardığına göre, orucun farz kılındığı ilk dönemlerde müslümanlar, oruç tutacakları zaman sadece güneş batımından yatsı namazını kılincaya ya da uyuyuncaya kadar yiyip içebiliyorlar; cinsel ilişkide bulunabiliyorlardı. Kısaca imsak, yatsı namazından ya da uykuya dalınmasından itibaren başlardı. Âyette, yatsı namazından ya da uykudan sonra cinsel ilişkinin oruca engel olmadığı vurgulanmaktadır.

52. Âyetin bu kısmında, güçlü bir anlatım üslubu içinde, karı koca arasındaki ilişkinin tabiatı ortaya konmaktadır. Elbise ve örtü insanı nasıl soğuktan ve sıcaktan korur, kusurlarını örterse; eşler de birbirlerine karşı öyle koruyucu, kollayıcı ve bağlı olacaklardır.

Diyanet Vakfı Meali

Oruç gecesinde kadınlarınıza yaklaşmak size helâl kılındı. Onlar sizin için birer elbise, siz de onlar için birer elbisesiniz. Allah sizin kendinize kötülük ettiğinizi bildi ve tevbenizi kabul edip sizi bağışladı. Artık (ramazan gecelerinde) onlara yaklaşın ve Allah'ın sizin için takdir ettiklerini isteyin. Sabahın beyaz ipliği (aydınlığı), siyah ipliğinden (karanlığından) ayırt edilinceye kadar yeyin, için,

sonra akşama kadar orucu tamamlayın. Mescitlerde ibadete çekilmiş olduğunuz zamanlarda kadınlarla birleşmeyin. Bunlar Allah'ın koyduğu sınırlardır. Sakın bu sınırlara yaklaşmayın. İşte böylece Allah âyetlerini insanlara açıklar. Umulur ki korunurlar.

İslâm'ın ilk zamanlarında farz olan ramazan orucunu tutarken sahur yemeği yoktu. Oruç tutan kimse, akşam orucunu açınca yatsı namazını kılıp uyuyuncaya kadar yer içerdi. Bundan sonra yemek, içmek ve kadınlara yaklaşmak haramdı. Bazı müslümanlar dayanamayıp kadınlarına yaklaştı. Bazıları iftardan sonra yorgunlukları sebebiyle hemen uyudukları için, ertesi gün açlık ve susuzluktan baygınlık geçirdiler. Cenab-ı Allah müminlere acıdı ve bir kolaylık olmak üzere bu âyeti indirdi. «Beyaz iplik ve siyah iplik» ifadelerinden maksadı, «mine'l-fecr: tanyerinin ağarmasından» ilâvesi açıklığa kavuşturmuştur. Buna göre orucun başlaması gereken zaman (imsak), güneşin doğmasına değil, fecrin doğmasına, yani tanyerinin ağarmaya başlamasına bağlıdır. İplik tabiri de, tanyeri, ağarmasının başlangıcını ifade etmektedir. Aydınlık yayılıp yükselince, artık ona «beyaz iplik» denemez. Aydınlığın başladığı an sahurun bittiği ve imsakin başladığı, aynı zamanda sabah namazı vaktinin de girdiği andır.

Edip Yüksel Meali

Oruç gecelerinde kadınlarınızla cinsel ilişkide bulunmanız size helal kılındı. Onlar sizin (sırlarınızı gizleyen) örtüleriniz, siz de onların örtülerisiniz. ALLAH, kendinizi kandırıp durduğunuzu bildi de tevbenizi kabul etti ve sizi bağışladı. Artık ALLAH'ın sizin için belirlediğini dileyerek onlarla cinsel ilişkide bulunabilirsiniz. Şafağın beyaz ve siyah ipliğini birbirinden ayırdedinceye kadar yeyin, için. Sonra geceye kadar orucu tamamlayın. Mescitlere kapanmış durumdayken onlarla cinsel ilişkide bulunmayın. Bunlar ALLAH'ın koyduğu sınırlardır; onları çiğnemeyin. ALLAH korunmaları için ayetlerini halka böyle açıklar.

Kuran literatüründe "gece" sözcüğü, güneşin batışından doğuşuna kadar olan süreyi tanımlar.

Elmalılı Hamdi Yazır Meali

Oruç gecesı kadınlarınıza yaklaşmanız, size helâl kılındı. Onlar, sizin için bir örtü, siz de onlar için bir örtü durumundasınız. Allah, nefsinize güvenemeyeceğinizi bildiği için müracaatınızı kabul buyurdu ve sizi bağışladı. Şimdi onlara yaklaşın ve Allah'ın sizler için yazdığını isteyin. Ta fecrin beyaz ipliği siyah iplikden size seçilinceye kadar yiyin, için. Sonra da ertesi geceye kadar orucu tam tutun. Bununla beraber siz mescitlerde itikaf halinde iken onlara yaklaşmayın. Bunlar, Allah'ın sınırlarıdır, sakın onlara yaklaşmayın. Allah, âyetlerini insanlara böyle açıklıyor ki sakınıp korunsunlar.

Elmalılı Meali (Orijinal)

Oruç gecesı kadınlarınıza ilişmeniz size helâl buyuruldu, onlar sizin için bir libas siz de onlar için bir libas mesabesindeğiniz, Allah nefsinize emniyyet edemiyeceğinizi bildiği için

müraceatınızı kabul buyurdu ve sizden afvetti, şimdi onlara mübâşeretle bulunun ve Allahın sizler için yazdığını isteyin ve tâ fecrin beyaz ipliği siyah iplikten sizce seçilinceye kadar yeyin için, sonra da ertesi geceye kadar orucu tam tutun, bununla beraber siz mescidlerde i'tikâf halinde iken onlara mübâşeretle bulunmayın, bunlar Allah hudududur sakın onlara yaklaşmayın, böyle ayır ediyor Allah âyetlerini insanlara ki sakınıb korunsunlar

Erhan Aktaş Meali

Siyam¹ gecesinde kadınlarınıza yaklaşmanız sizin için helal kılındı. Onlar, sizin için örtüdür; siz de onlar için örtüsünüz. Allah, nefsinize sahip olmadığınızı bildi ve tevbenizi kabul edip sizi bağışladı. Artık onlara yaklaşın, Allah'ın sizin için yazdığı² şeyi isteyin. Şafak vaktinin siyah ipliği, beyaz ipliğinden³ ayırt edilme anına kadar, yiyin için. Sonra da geceye dek siyami tamamlayın. Eğer mescitlerde itikâftaysanız⁴ onlara yaklaşmayın. Bunlar, Allah'ın koyduğu sınırlardır. Bu sınırlara yaklaşmayın. İşte böylece Allah, insanlara ayetlerini açıklar. Umulur ki takva sahibi olursunuz.

1- Oruç. 2- Takdir ettiği, belirlediği. 3- Fecir vaktinde, tan yerindeki siyah kuşakla beyaz kuşağın tam olarak belli olması, ortaya çıkması anına kadar. 4- İtikâf, "Bir şey üzerine sürekli odaklanmak, kendini ona adanmak ve ondan yüz çevirmemek." Demektir.

Hasan Basri Çantay Meali

Oruç (günlerinizin) gecesinde kadınlarınıza yaklaşmak size halâl edildi. Onlar sizin için, siz de onlar için birer libâssınız. Allah nefislerinize karşı za'f göstermekde olduğunuzu bildi de tevbenizi kabul etdi, sizi bağışladı. Artık (bundan sonra geceleri) onlara yaklaşın ve Allah'ın hakkınızda yazdığını isteyin. (Bütün gece) fecr (-i saadık) olan ak iplik kara iplikden size seçilinceye kadar yeyin, için, sonra geceye kadar orucu tamamlayın. Mescidlerde i'tikâfda bulunduğunuz zaman kadınlarınıza (geceleri de) yaklaşmayın. Bu (hükümler) Allah'ın sınırlarıdır. Sakın onlara (o sınırlara) yaklaşmayın, işte Allah âyetlerini böylece insanlara açıklar. Tâki korunsunlar.

Hayrat Neşriyat Meali

Oruç gecesinde kadınlarınıza yaklaşmak size helâl kılındı. Onlar sizin için (günahlardan koruyan) bir elbise, siz de onlar için bir elbise (gibi)siniz. Allah şübhesiz sizin, (oruç gecesi kadınlarınıza yaklaşmakla) nefislerinize ihânet etmekte olduğunuzu bildi de tevbenizi kabûl etti ve sizi affetti. Artık şimdi (oruç gecelerinde de) onlara yaklaşın ve Allah'ın sizin için takdîr ettiğini isteyin! Ve fecrin beyaz ipliği, siyah iplikten size belli oluncaya (imsak vaktine) kadar yiyin, için; sonra da geceye (iftar vaktine) kadar orucu tamamlayın! Fakat siz mes cid lerde i'ti kâf ta bulunan kimseler

oldu günuzda, onlara(kadınlarınıza) yaklaşmayın!
Bunlar Allah'ın hudûdudur, sakın onlara yak laşmayın! İşte Allah, âyet lerini insanlara böyle açıklar; tâ ki (gü nahlardan) sakınsınlar!

İlyas Yorulmaz Meali

Oruç geceleri kadınlarınızla birleşmek helal olundu. Kadınlar sizin için örtü, sizde kadınlar için örtüsünüz. Allah nefislerinize ihanet edeceğinizi bilmiş, (kadınlara yaklaşma) yasağından vazgeçmiş ve sizin bu husustaki zaaflarınızı affetmiştir. Şimdi gönül rahatlığı içinde oruç geceleri onlara yaklaşın, Allah'ın kitapta sizin için belirlediği emirlere uyun, gece tan yerinin ilk ağarma zamanına kadar, beyaz iplik siyah iplikten ayırt edilene kadar, yiyin, için, sonraki geceye kadar orucu tamamlayın. Mescitler de itikâfa girdiğinizde, gecede olsa kadınlarınıza yaklaşmayın. Bunlar Allah'ın belirlediği sınırlardır. Sizin için belirlenen yasak sınırlarını aşmayın. Allah ayetlerini insanlar için bu şekilde açıklıyor ki, korunsunlar.

İsmayıl Hakkı Baltacıoğlu

Oruç tuttuğunuz günlerin geceleri kadınlarınıza yaklaşmak size helal kılındı. Onlar sizin için, siz de onlar için birer giyimliksiniz. Allah sizin bu yüzden kendinizi yiyip bitirdiğinizi bildiği için hemen tövbenizi onadı, sizi bağışladı. Artık kadınlarınıza yaklaşın da Allah sizin için ne yazdıysa onu dileyin. Tanyeri ağarırken, kara iplik ak iplikten ayırd edilinceye kadar yiyin, için. Sonra orucu gece sona erdirin. Tapınaklarda yalvarmak için kapanmış bulunduğunuz sürece sakın kadınlarınıza yaklaşmayın. İşte bunlar Allah'ın sınırlarıdır. Sakın onlara yaklaşmayın. Allah ayetlerini işte böyle anlatır, sakınsınlar diye.

İsmail Hakkı İzmirli

Oruç gecesı size zevcelerinize yanaşmak helâl kılındı, onlar size, siz de onlara libas gibisiniz. [1] Allah nefsinize hiyanet [2] etmekte olduğunuzu bildi, tövbenizi kabul etti, sizi de affeyledi [3]. Şimdi ise [4] oruç geceleri zevcelerinize mübâşeret edin. Allah'ın sizin için yazdığını [5] isteyin, fecrolan ak iplik [6] kara iplikten seçilinceye kadar yiyin - için ondan itibaren geceye kadar orucu tamamlayın [7], mescitlerde itikâfta bulunduğunuz halde zevcelerinize mübâşeret etmeyin. İşte Allah'ın hududu. Sakın onlara yaklaşmayın Allah sakınsınlar diye nâs/a âyetlerini [8] böyle beyan eder.

[1] O sizindir. Siz de onunsunuz.

[2] Nefse hiyanet nefsi sevaptan mahrum etmek, ikabe müstahak kılmak suretiyledir.

[3] Bidayet-i islâmda geceleri yatsı namazını kıldıktan, uyuduktan sonra yemek, içmek, kadınlara yanaşmak câiz değildi. Eshaptan bâzıları yatsı namazından sonra kadınlara yanaştı, fakat pişman da oldu. İşte nefse hiyanet bu idi. Sonra buna müsaade olundu. Yahut bu ağır teklif devam edince hiyanete düşecek olduğunuzu Allah bildi de teklifi kaldırdı» bu izaha göre hiyanet vaki olmamıştır. Yahut nefse

hiyanet nefsi lezzetlerinden mahrum etmek, müsait olduğu şeyden meneylemektir. Buna göre mâna şöyledir; Allah bildi ki size ruhsat vermese nefsinizi mahrum edeceksiniz. Onun için bu müsaadeyi verdi.
 [4] Müsaade olununca.
 [5] Kur'an-ı Kerîmde nasıl yazmış ise onu isteyin. Yahut takdir ettiğini, hükmettiğini, mübah kıldığını isteyin.
 [6] Ak iplik gündüzün aklı, kara iplik gecenin karaltısıdır ki gündüzün başlangıcı, gecenin de sonudur. Gece karanlığı sabah aydınlığı ile zail oluncaya kadar demektir.
 [7] Güneş batıncaya kadar.
 [8] Ahkâma delâlet eden âyetlerini.

Kadri Çelik Meali

Oruç tuttuğunuz günlerin gecesi kadınlarınıza yaklaşmanız size helal kılındı. Onlar sizin için bir giysi, siz de onlar için bir giysisiniz. Allah, sizin kendinize hainlik edeceğinizi biliyordu, bu sebeple tevbenizi kabul edip sizi affetti. Artık onlara yaklaşın ve Allah'ın sizin için takdir ettiğini dileyin. Sizin için şafağın beyaz ipliği, siyah ipliğinden seçilinceye kadar yiyin için, sonra orucu geceye kadar tamamlayın. Mescitlerde itikâfa çekildiğinizde kadınlarınıza yaklaşmayın. Bunlar Allah'ın hudutlarıdır, onlara yaklaşmayın. Allah ayetlerini insanlara böylece apaçık bildirir. Umulur ki takvaya ererler.

(Elbise, örtünme ve korunma aracıdır. Karı-koca arasındaki ilişki de tıpkı böyledir. Her biri, karşı tarafın üzerine örtü çeker, onu korur. İslâm, insan denen şu varlığı bütünü ile ve olduğu gibi ele alır, onun yapısını ve fitri karakterini aslına uygun biçimde kabul eder ve bu realist yaklaşım içinde elinden tutarak onu bütünü ile yüceliklerin zirvesine tırmandırmaya çalışır. Dolayısıyla eşler arasındaki ilişki, elbiselerle beden arasındaki ilişki gibidir. Nasıl bu ikisi birbirine çok yakın, uygun ve aralarında hiçbir şey yoksa, aynı şekilde eşler de birbirleriyle çok yakın ilişki içindedirler ve birbirleri için karşılıklı birer sükûnet ve mutluluk kaynağıdır.)

Ayrıca Ramazan'da yeme ve içme zamanı ile ilgili de bir yanlış anlama vardı. Bazıları yatsı namazından, ertesi gün güneş batıncaya dek yeme ve içmenin haram olduğu görüşündeydi. Bazıları yatsı namazından sonra uyanık kaldığı sürece yenilip içilebileceğini, fakat uyuyorsa, yenilip içilmeyeceğini savunuyorlardı. Bu kendi uydurdukları fikirler nedeniyle, çoğu zaman kendileri zahmet çekiyorlardı. Bu ayette onların yanlış anlamaları ortadan kaldırılıyor ve yeme-içme yasağının günün ilk şafağından güneşin batışına; yeme, içme ve cinsel ilişki serbestisinin de güneşin batışından, günün ilk şafağına dek olacağı belirleniyor.)

Mahmut Kısa Meali

Oruç gecelerinde kadınlarınıza yaklaşmanız, yani onlarla cinsel ilişkide bulunmanız size helâl kılınmıştır. Çünkü onlar sizin için bir örtü, siz de onlar için bir örtüsünüz. Doğal olarak eşinizle içli dışlı olur, birbirinize sarılıp kucaklaşırsınız. **Allah, sizingereksiz yasaklamalarla boş yere sıkıntılar üreterek kendinize haksızlık ettiğinizi bildiğinden, tövbenizi kabul ederek sizi bağışladı. Bundan böyle, Ramazan gecelerinde bile onlara yaklaşabilir, Allah'ın size yazdığı ve uygun gördüğü cinsel tat elde etme ve çocuk sahibi olma gibi nîmetlerden yararlanabilirsiniz.** Böylece, şafağın siyah ipliği beyaz

ipliğinden sizce ayrılıp belirginleşinceye, yani tan yeri ağarıp şafak sökünceye **kadar yiyip içebilir** veya dilerseniz eşinize yaklaşabilirsiniz. Şafak söktükten **sonra**, yeme-içme ve cinsel ilişkiden uzak durarak, **akşam** güneş batıncaya **kadar orucunuzu tamamlayın**.

Fakat mescitlerde itikaf hâlindeyken, yani Ramazan ayında, câmi içinde, sürekli ibâdete çekildiğiniz günlerin gecelerinde, **kadınlarınıza yaklaşmayın**.

İşte bunlar, Allah'ın koyduğu yasaları ve çizdiği **sınırlarıdır**, bu sınırları çiğnemek şöyle dursun, **onlara yaklaşmayın bile! İşte Allah, kötülüklerden sakınıp korunabilsinler diye, insanlara ayetlerini böyle açıklıyor**.

Eğer orucu gerçekten 'tutabilirsiniz' işte ancak o zaman, şu yasaklara harfiyen riayet edebilirsiniz:

Mahmut Özdemir Meali

Oruçlar'ın gecesinde kadınlarınıza İlişmek / Yaklaşmak size halâl kılındı. Onlar sizin için elbisedir, siz de onlar için elbise! Allah kendinize hıyanet ediyor olduğunuzu bildi. Bu yüzden size tevbe kabul etti, sizi affetti. Onlarla mübâşeretle / oynışta bulunun! Allah'ın sizin için yazdıklarını isteyin! Fecr tarafından Beyaz İplik, Siyah İplik'ten size (tebeyyün edip) seçilinceye kadar yiyin, için! Sonra Oruç'u Akşam'a kadar tamamlayın! Siz Mescitler'de i'tikafta iken onlarla mübâşeretle / oynışta bulunmayın! Bunlar, Allah'ın sınırlarıdır; bunlara yaklaşmayın! Allah İnsanlar için âyetlerini böyle açıklıyor. Umulur ki sakınıp korunurlar.

Mehmet Çakır Meali

Ramazan gecelerinde eşlerinizle örtüsüz birlikte olabilirsiniz. Çünkü eşlerden biri, diğerinin yorganı sayılır. Allah sizin kendinize hakim olamadığınızı bilmiş, tövbenize dayanamayıp sizi bağışlamıştır. Artık kadınlarınıza doğrudan temasta bulunup Allah'ın size tanıdığı bu hakkı kullanabilirsiniz. Fecir vaktinde beyaz iplik ile siyah iplik birbirinden ayırt edilene kadar yiyip içebilirsiniz. Fecirden akşam vaktine kadar ise, kendinize hakim olun. Şayet camilerde i'tikafta iseniz kadınlarınıza *geceleri de* yanaşmayın. Bunlar, Allah'ın getirdiği yasaklardır. Artık bu yasakları zorlamayın. Allah bu açıklamaları, insanlar kendilerini sağlama alsınlar diye yapıyor...

Mehmet Çoban Meali

Sıyamı (orucu) yerine getirdiğiniz günlerin gecelerinde kadınlarınıza yaklaşıp cinsel ilişkiye girmek size helal kılındı. Eski kültürünüzdeki gibi sıyam (oruç) ayındaki gecelerde eşlerinize yaklaşımdan çekinmeyin! Eşleriniz size örtüdür. Siz de onlara örtüsünüz. Sizin sıyam (oruç) ayındaki gecelerde kadınlarınızla birlikte olmanızdan dolayı günah işliyoruz diye üzüldüğünüzü biliyoruz. Günah işliyoruz diye yaptığınız tövbelerinizi de işitiyoruz. Rabbiniz tövbelerinizi kabul etti. İşlediğinizi sandığınız günahlardan sizi af etti. Size kolaylık verdi.

Sıyamı (orucu) yerine getirdiğiniz gündüzlerin dışında geceleri eşlerinizle istediğiniz gibi beraber olup cinsel ilişki kurabilirsiniz. Bu size helaldir. Allah'ın sizin için yazıp takdir etmiş olduğu dikkati samimiyeti arayın! Gecenin karanlığından tan yeri ayırt edilinceye kadar yiyin, için! Sonra da akşama kadar sıyamanızı (orucunuzu) gerektiği gibi yerine getirin! Bununla birlikte sıyam (oruç) ayında, tamamıyla kendinizi Rabbinize vermek için mescitlere çekilmişseniz. Mescitlerde özel ibadet etmeye söz verdiğiniz süre içinde eşlerinizle cinsel ilişki kurmayın! Zaten sizin mescitlerde böyle bir şey yapmanız uygun değildir. Eşlerinizle cinsel ilişkilerinizi kendi evinizde yapmanız daha doğrudur. Bunlar Allah'ın koyduğu sınırlardır. Bu sınırlara yaklaşmayın! Allah; kendisine karşı gelmekten sakınsınlar diye ayetlerini ayrıntılı olarak açıklar.

Mehmet Okuyan Meali

Oruç gecesinde kadınlarınıza yaklaşmak size helal kılındı. Onlar sizin için elbise (örtü), siz de onlar için elbisesiniz (örtüsünüz). [*] Allah sizin kendinize kötülük ettiğinizi bilmektedir; (bu nedenledir ki) tevbenizi kabul edip sizi bağışladı. Artık onlara (hanımlarınıza) yaklaşın ve Allah'ın sizin için yazdıklarını (neslinizi) isteyin! Tan yerinin beyaz ipliği (aydınlığı), (gecenin) siyah ipliğinden [*] (karanlığından) size göre (tamamen) ayırt edilinceye kadar yiyin, için; sonra da geceye kadar orucu tamamlayın! [*] Mescitlerde [itikâf]tayken [*] onlara (hanımlara cinsel olarak) yaklaşmayın! İşte şu(nlar), Allah'ın (koyduğu) sınırlarıdır; sakın bunlara yaklaşmayın! Allah [takvâ]ya (duyarlılığa) ulaşsınlar diye ayetlerini insanlara işte böyle açıklıyor.

Bu cümle ile eşlerin birbirini tamamlayan ve birbirlerinin hatalarını örten özelliklerine dikkat çekilmektedir Buradaki “beyaz ip” ve “siyah ip” ifadeleri, ayetteki [el-fecr] kelimesi gereği “sabahın aydınlığı” ile “gecenin karanlığı” demektir; bilinen anlamdaki ip/iplik kastedilmemektedir. Buradaki [el-leyl] (gece) kelimesi, Hûd 11:114'teki “gecenin zülûfleri” gereği “akşam vakti”, yani güneşin batışıdır. Astronomik açıdan da gece, güneşin batması ile başlamaktadır. [İtikâf] kavramı “kendini bir yere hapsetmek, orada durup beklemek” anlamına gelir. Ramazan'da mescitte gerçekleştirilen bir ibadettir. Bu esnada derin dini tefekkür ve bolca ibadetle gerçekleştirilen meşguliyet daha sonra “itikâf” adıyla anılır olmuştur.

Mehmet Türk Meali

(Ey îman edenler!) Oruç (tutulan günlerin) gecelerinde eşlerinize yaklaşmanız¹ size helâl kılındı. Çünkü onlar, sizin için bir elbise, siz de onlar için bir elbise (gibi)siniz.² Allah, gerçekten (uygulamalarınızla) kendinize zulmettiğinizi bildiği için, sizin isteğinizi kabul etti ve sizi bu sıkıntıdan kurtardı.³ Şimdi artık Allah'ın size (onlardan) vereceği nasibi aramak için eşlerinize (serbestçe) yaklaşın. Siyah iplik gibi olan tanyeri size beyaz iplik gibi görününceye kadar⁴ yiyin, için.⁵ Sonra da ertesi geceye⁶

kadar orucu tamamlayın.⁷ Yok, eğer Mescitlerde itikâfa⁸ girmişseniz, eşlerinize yaklaşmayın. İşte bütün bu (hükümler) Allah'ın koyduğu kurallardır. Sakın bunlara yaklaşmayın. Allah kendisinden hakkıyla sakınsınlar diye insanlara âyetlerini, işte böyle açıklamaktadır.

1 Refes: Fuhş-i kelâm yani açıkça söylenmesi uygun olmayan şeyi açık söylemektir ki kinaye olarak "eşler arası ilişki" için de kullanılır.

Burada bu manaya olduğunda ihtilaf yoktur. Yani burada kastedilen sözlü refes değil, fiili refes'tir. Cenab-ı Allah Muhammed Ümmetine kolaylık murat ettiğinden orucun vaktini kısaltmış ve geceleri de oruç tutmayı neshetmiştir.

2 Âyetin bu bölümü bir teşbih-i belîğ'dir. Yani siz, elbise gibi birbirinizle sarmalaşırsınız veya elbisenin ayıpları örtmesi ve sizi tehlikelerden koruması gibi her biriniz diğerinizin iffetini, korursunuz demektir. Bk. (A'raf: 189)

3 Orucu farz kılan ve şeklini belirleyen âyetler gelmeden önce Müslümanlar, ehl-i kitap olduğunu söyleyenlerden etkilenecek, farklı uygulamalar yapıyorlardı. Bir kısmı, iftardan sonra yatsı namazını kılincaya veya yatıp uyuyuncaya kadar yiyip içiyor, eşleriyle beraber oluyordu. Bir kısmı da oruçlu olduğu günlerin gecelerinde, eşleriyle beraber olmuyordu. (Tirmîzî) Bu âyet, böyle farklı uygulamaları ve bu uygulamaların meydana gelebilecek hataları açıklığa kavuşturmuş ve Müslümanların hataları varsa bunların affedildiğini müjdelemiştir.

4 Buradaki "siyah ve beyaz iplik" mecâz olup, tan yerinin siyah çizgi halinden, ağarıp beyaz çizgi haline gelmesi demektir.

5 Yani sabahleyin şafak sökünece, tan yeri iplik gibi ağarınca kadar yiyin için.

6 Buradaki "gece", güneşin batması yani akşam namazı vaktinin girmesi zamanıdır.

7 Bu âyete göre orucun farzları; "vakit, niyet ve imsaktır."

8 İtikâf: Kelime anlamı olarak, "bir yerde nefsin hapsederek durup beklemek" demektir. Dini terim olarak ise: âkil ve bâliğ bir Müslümanın beş vakit namaz kılınan bir mescitte ibadet niyetiyle bir süre durması demektir. İtikâf, Kur'an ve sünnetle sabittir. Hz.

Peygamber (a.s.)'in özellikle Ramazan ayının son on gününde i'tikâf yaptığını bildiren çeşitli hadis-i şerifler vardır. Hz. Âişe (r.a):

"Rasûlullah (s.a.v) Ramazan'ın son on gününde i'tikâf yaparlardı. Bu durum vefat zamanına kadar bu şekilde devam etmiştir. Daha sonra Hz. Peygamber (s.a.v)'in zevceleri i'tikâfi sürdürmüşlerdir." (Buhârî, Müslim, Ebû Dâvud). Ebu Hanîfe'ye göre içinde beş vakit namaz kılınan her mescitte i'tikâfta bulunmak caizdir. İtikâfin nâfile olarak en azı bir gündür. Ebû Yusuf en az süreyi, bir günün yarısından çoğu olarak belirlerken İmam Muhammed i'tikâf için bir saati de yeterli bulur.

Mescitteki i'tikâf erkeklere mahsustur. Kadınlar evde mescit edindikleri bir yerde i'tikâfta bulunabilir. İtikâfin Şartları: Niyet, Mescit, Oruç ve Temizliktir. İtikâfi bozan şeyler ise: Cinsi ilişkide bulunmak, herhangi bir ihtiyaç yokken mescitten dışarı çıkmak ve bayılmaktır. İtikâfta olan kimsenin yemesi, içmesi, uyuması ve ihtiyacı olan şeyleri satın alması ancak mescitte olur.

Muhammed Esed Meali

[GÜNDÜZ] tutulan oruçtan sonraki gece boyunca kadınlarınıza yaklaşmanız helaldir: onlar sizin için bir elbise gibidirler ve siz de onlar için bir elbise gibisiniz. Allah bu konuda kendinizi sıkıntıya sokacağınızı ¹⁵⁹ bilir; bu yüzden O size mağfireti ile yönelmiş ve bu zorluğu üzerinizden kaldırmıştır. Şimdi öyleyse onlara yaklaşabilir ve Allah'ın sizin için uygun gördüğünden

yararlanabilirsiniz ¹⁶⁰ ve gecenin karanlığından tanyerinin aydınlığı fark edilinceye kadar ¹⁶¹ yiyip içebilirsiniz. Sonra gece çökünceye kadar oruca devam edersiniz. Ama mescidlerde itikafta iken kadınlara yaklaşmayın. ¹⁶² Bunlar Allah'ın koyduğu sınırlardır: O halde bu sınırları ihlal etmeyin; [İşte] böylece Allah mesajlarını insanlara açıklıyor ki O'na karşı sorumluluklarının bilincinde olabilsinler.

159 Lafzen, "kendinizi [bu konuda] zaafa kaptırdığınızı" yahut "aldattığınızı": Bu ayetin nüzulünden önce ilk Müslümanlar arasında yaygın olan, bütün Ramazan ayı boyunca cinsî münasebetten, yemenin ve içmenin, helal olduğu gecelerde bile sakınılması gerektiği şeklindeki görüşe bir atıftır (Râzî). Yukarıdaki ayet bu yanlış anlayışı ortadan kaldırmaktadır.

160 Lafzen, "Allah'ın sizin için emrettiğini arayın": cinsel hayatın Allah'ın muradına uygun tabiatına bir atıf.

161 Lafzen, "şafağın beyaz çizgisi [gecenin] siyah çizgi(sin)den ayırd edilinceye kadar". Bütün Arap dilbilimcilerine göre, "siyah çizgi" (el - haytu'l-esved) ibaresi, "gecenin karanlığı"nı (Lane II, 831); el-haytân ("iki çizgi" veya "iki hat") ibaresi ise "gece ve gündüz"ü gösterir (Lisânu'l-'Arab).

162 Ramazan ayı içinde -ve bazan diğer zamanlarda da- günler ve geceler boyu mescide kapanarak bütün dünyevî faaliyetlerden uzak bir şekilde kendisini tamamen ibadete ve tefekküre hasretmek, Hz. Peygamber'in sünneti idi. Hz. Peygamber, Müslümanlara da zaman zaman bunu yapmayı tavsiye ettiğinden, i'tikâf için mescide kapanmak, özellikle Ramazan'ın son on günü Müslümanlar arasında -ihtiyarî de olsa- kabul görmüş bir ibadet tarzı haline gelmiştir.

Mustafa Çavdar Meali

Oruç gecesı hanımlarınıza yaklaşmak size helal kılındı. Onlar sizin iffet örtünüz, sizde onların iffet örtüsüsünüz. Allah, sizin kendinizi zora soktuğunuzu bildi. Bu sebeple Allah sizi bu zorluklardan muaf tuttu ve sizden bu zorlukları kaldırdı; artık onlara yaklaşın ve Allah'ın sizin için meşru olarak verdiğinden yararlanın. Şafağın ak çizgisi kara çizgisinden size göre tam ayırt edilene kadar yiyin için, sonra geceye (güneş batıncaya) kadar orucu tamamlayın. Mescitlerde itikâfta olduğunuz günlerde hanımlara yaklaşmayın. İşte, Allah, insanlara kötülüklerden korunmaları için ayetlerini böylece açıklar. 2/189, 17/12, 4/21

Mustafa İslamoğlu Meali

(Artık) oruç günlerinizin gecesinde kadınlarınıza yaklaşmak size helâl kılındı: Onlar sizin elbiseleriniz, siz de onların elbiselerisiniz.[363] (Eşler olarak) sizin (ilişki konusunda) kendinizi zora sokmuş olduğunuzu Allah gördü:[364] işte bu yüzden size affıyla muamele etti ve zorluğu üzerinizden kaldırdı: Şimdi artık onlara yaklaşın ve Allah'ın size meşru kıldığından yararlanın![365] Fecir vakti, gecenin karanlığından tan yerinin aydınlığı sizin için belirgin hâle gelinceye kadar yiyin için![366] Sonra orucu geceye kadar tamamlayın! Mescidlerde itikâfa

girdiğinizde de hanımlarınızla ilişkiye girmeyin! [367] İşte bunlar Allah'ın çizdiği sınırlardır, sakın bunlara yaklaşmayın! [368] Allah âyetlerini insanlığa böylece açıklıyor ki, sorumluluk bilincini kuşanabilsinler.

[363] *Giyisi, insanı güzelleştirir. Eşler de birbirlerini güzelleştiren birer giysi gibi olmalıdırlar. [364] Ebu Müslim, tahtânûne'nin "azaltmak, eksiltmek" anlamına gelen bir kökten türediğine dikkat çekerek bu ifadeye şu mânâyı verir: "Allah bu konuda izin vermemiş olsa dahi, hazzınızı eksiltmeyi gönüllü olarak kabulleneneceğinizi gördü" (Nkl: Râzî). [365] İlk mü'minler Medine'deki Yahudi geleneğinin de etkisiyle, oruç gecesinde yeme, içme ve cinsel birleşmenin yasak olduğunu sanıyorlardı. Çünkü Yahudilikte oruçlu biri için bütün bunlar yasaktı. Yahudiler sadece iftardan iftara oruçlarını açarlar, oruç gecesini de aynen gündüz gibi oruçlu olarak geçirirlerdi. [366] Burada kullanılan ibare lafzen "beyaz iplik siyah iplikten ayırt edilinceye kadar" şeklindedir. Hiç kuşku yok ki "beyaz iplik"le tan yerinin aydınlığı, "siyah iplik"le de gecenin karanlığı kastedilmektedir. Zaten Allah Rasûlü de âyeti böyle açıklamıştır (Buhari, Tefsir 156). [367] İtikâf, bir mescid ya da mescid hükmündeki herhangi bir mahalde kapanarak kişinin mesaisini yalnızca ibadete tahsis etmesidir. İtikâf, Hıra'yı yeniden yaşamak ve yüreğe yolculuktur. Böyle bir yolculukta tensel hazzı yer yoktur. [368] Allah'ın çizdiği sınırları değil aşmayı, onlara "yaklaşmayı" bile aklınızdan geçirmeyin. Bu nedenle âyette, bu sınırları çiğnememek değil onlara yaklaşmamak emrediliyor.*

Ömer Nasuhi Bilmen Meali

Sizin için oruç gecesini kadınlarınızla mücâmaatta bulunmak helâl kılındı. Onlar sizin için libastır. Siz de onlar için libassınızdır. Muhakkak sizin nefislerinize hıyanet edeceğinizi Allah Teâlâ bildi ve tevbenizi kabul etti ve sizden (günahlarınızı) af buyurdu. Şimdi onlara mübâşeretle bulununuz. Ve Allah Teâlâ'nın sizler için yazdığı şeyi isteyiniz. Ve sizler için fecrin beyaz ipliği siyah ipliğinden tebeyyün edinceye kadar yiyiniz ve içiniz. Sonra orucu ertesi geceye kadar tam tutunuz. Ve siz mescitlerde mûtekif bulundukça kadınlarınıza mübâşeretle bulunmayınız. Bu Allah'ın hudududur. Sakın onlara yaklaşmayınız. İşte Allah Teâlâ âyetlerini nâsa böyle açıkça beyan buyurur. Tâ ki onlar sakınsınlar.

Suat Yıldırım Meali

(Ey kocalar), oruç tuttuğunuz günlerin gecelerinde, eşlerinize yaklaşmak size helâl kılındı. Eşleriniz sizin elbiseleriniz, siz de eşlerinizin elbiselerisiniz. Allah nefsinize güvenemeyeceğinizi bildiği için yüzünüze bakıp, size bu lütufta bulundu. Artık bundan böyle onlara yaklaşıp Allah'ın sizin için takdir buyurduğu neslin arayışı içinde olun! Şafak vaktine, günün ağarması gecenin karanlığından fark edilinceye kadar yiyin için. Sonra gece girinceye kadar orucu tamamlayın! Mescidlerde itikâfta bulunduğunuz sırada eşlerinize yaklaşmayın! Bunlar Allah'ın yasak sınırlarıdır, sakın o hudutlara yaklaşmayın! İşte böylece Allah insanlara, zararlardan sakınıp korunmaları için âyetlerini iyice açıklar.

Oruç ilk farz edildiğinde, yatsı namazından itibaren ertesi günün orucu başlardı. Bazı Müslümanlar dayanamayıp eşlerine yaklaştılar. Allah Teâlâ bu ayeti indirerek orucun başlangıcının fecir vakti olduğunu bildirdi.

Süleyman Ateş Meali

Oruç gecesi, kadınlarınıza yaklaşmak, size helal kılındı. Onlar sizin elbisenizdir, siz de onların elbisesisiniz. Allah, sizin kendinize yazık etmekte olduğunuzu bildi de tevbenizi kabul edip sizi affetti. Artık şimdi onlara yaklaşın ve Allah'ın sizin için yaz(ıp takdir etmiş ol)duğunu arayın; şafağın beyaz ipliği siyah iplikten ayırdelinceye kadar yeyin, için; sonra ta gece oluncaya dek orucu tamamlayın; mescidlerde ibadete çekilmiş iken kadınlara yaklaşmayın. Bunlar, Allah'ın (yasak) sınırlarıdır, bunlara yaklaşmayın. Allah, insanlara ayetlerini böyle açıklar ki korunup sakınsınlar.

İlk zamanlarda oruçlu, akşam iftâr ettikten sonra uyumamak ve yatsıyı kılmamak şartıyla yeyip içebilirdi. İftârdan sonra uyur, ya da yatsıyı kıalarsa artık yeyip içemez, cinsel ilişkide bulunamazdı. Bazı müslümanlar, yorgunlukla gece bir şey yemeden uyur, ertesi akşama kadar aç kalır, perişan olurlardı. Zaman zaman, uyuduktan sonra yeme yasağı dışına çıkan müslümanlar da vardı. İşte onların bu durumu karşısında inen âyetler, oruç şartlarını hafifletmiştir. Âyetin iniş sebebi olarak şu vak'a anlatılır: Ebû Sırma veya Kays ibn Sırma adlı bir ensârlı, akşamleyin Hz. peygamber'in yanına gelir. Orucun hayli yıpratmış bu adama peygamber, perişan durumunun nedenini sorar. Adam der ki: Ğ Yâ Resûlallah, bütün gün akşama kadar hurma topladım. Akşamleyin, karımın takdim edeceği yemek için eve geldim. Fakat o da yemek yapmakta gecikince uyumuşum. Uyandırdıklarında artık bir şey yemek harâm olmuştu. Orada bulunan Ömer de kalkıp: Ğ Yâ Resûlallah, ben de buna benzer bir hareketimden dolayı senden özür dileyeceğim. Son yatsıyı kıldıktan sonra karıma yaklaştım. Başka adamlar da benzeri şeyler yaptıklarını söylediler. İşte bunun üzerine bu âyet indi (İbnu'l-Arabî, Ahkâmü'lKur'ân: 1/89).

Süleyman Tevfik (1927)

Oruc gicesi (Ramazan giceleri) kadınlarınızla cimâ' size helâl kılındı. Onlar size ve siz de onlara libâssınız (mehârimden setr ider elbise gibisiniz) ve Allâh Te'âlâ sizin (izin olmaksızın kadınlarınıza tekarrüb ile) nefsinize hıyânet ider olduğınızı bildi. Tevbenizi kabûl ve günâhlarınızı 'afv itdi. Bundan sonra zevcelerinize mübâşeret idiniz. Ve Allâh'ın sizin için yazdığı (takdîr iylediği) şeyi isteyiniz. Fecrin siyah hattından beyaz hat (şafakla zuhûr iden beyaz hat) tebeyyün idinceye değin yiyiniz ve içiniz ve sonra da giceye kadar orucu tamam idiniz. Mescidlerde i'tikâfda olduğunuz takdîrde kadınlarınıza mukârenet itmeyiniz. İşte bunlar Allâh Te'âlânın hudûdı olup onlara yaklaşmayınız. Cenâb-ı Hak insânlara âyetlerini böylece beyân ider. Tâ ki ittikâ idüb günâhdan sakınsınlar. [1]

[1] İbtidâ-yı İslâm'da akşamdan yatsı namâzına kadar yer ve içerler ve sonra oruca başlarlardı. Yatsı namâzından sonra yemek ve içmek ve cimâ' harâm idi. Ashâbdan ba'zıları bu memnû' zamânda zevcelerine mukârenetden men-'i nefis idemediklerinden mâcerâyı

Rasûl hazretlerine ağlayarak haber verdiler. Bunun üzerine bu âyet nâzil ve sahur vaktine kadar ekl ve şurb ve cimâ' helâl kılındı.

Süleymaniye Vakfı Meali

Oruç gecelerinde kadınlarınızla cinsel içerikli konuşmalar yapmak size helal kılındı.[1] Onlar sizin için bir elbise, siz de onlar için bir elbisesiniz. Allah kendinize ihanet ettiğinizi bildi de yüzünüze baktı ve sizi affetti. Artık onlarla birleşebilirsiniz. Allah'ın sizin için yazacağını[2] (çocuk sahibi olmayı) isteyin. Fecrin olduğu tarafta,[3] ak çizgi kara çizgiden size göre tam seçilinceye kadar yiyin, için; sonra orucu geceye[4] kadar tamamlayın. Mescitlerde itikâf[5] halinde iken kadınlarınızla birleşmeyin. Bunlar Allah'ın koyduğu sınırlardır, onlara yaklaşmayın. Allah âyetlerini insanlara böyle açıklar ki kendilerini korusunlar.

[1] Bakara 2/183'üncü ayette, orucu önceki ümmetler gibi tutmamız emredilmişti. Burada "sizin için helal kılındı" sözü ile bazı hafifletmeler yapılarak önceki âyetin hükmü daha hayırlısı ile nesh edilmiştir.

[2] Allah çocuğu önceden yazsaydı kesin olurdu. Buradaki emirden dolayı âyete "yazacağını" meâlini verdik.

[3] Fecr, gecenin sonuna doğru güneşten ufka ulaşan hafif kızılıktır (Lisân). Bu kızılığın başladığı, doğu ufunda sönük yıldızların kaybolmasıyla anlaşılır. Bu vakitte tabiat uyanır, vücut ısımız artar, seher ve sahur vakti başlar. Buna astronomik tan (Astronomical Twilight) da denir. Teheccüd namazı bu vakitte veya bundan önce kılınır. Allah Teala şöyle demiştir: "Sahibinin kararını sabırla bekle; sen gözümüzün önündesin. (Yatağından) Kalktığın vakit, her şeyi güzel yaptığından dolayı Sahibine yönel. Gecenin bir bölümünde ve yıldızlar kaybolurken O'na ibadet et." (Tur 52/48-49) Karanlığa karışan kızıl ve beyaz ışıklar arttıkça, üstten aşağıya doğru bir kubbe görüntüsü oluşturur ve ufku boydan boya sarar. Güneş ufka -10 derece yaklaştığında ufuk çizgisi net olarak gözükmeye başlar. Denizciler yollarını daha çok bu saatte belirledikleri için ona rasat tan (observation twilight) derler. Aydınlığın yayıldığını görenler, sabah namazı vaktinin girdiğini sandıkları için bu vakte fecr-i kazib = yalancı fecr de denir. Sonra ışıklar ayrışmaya başlar ve altta siyah kuşak, ortada kızıl kuşak, üstte de beyaz kuşak oluşur. Kızıl kuşak her yerde görülemeyeceği için, Bakara 187. âyette sadece siyah ve beyaz çizgilerden bahsedilmiştir. Bunlar, bu kuşakları ayıran ve çıplak gözle, net olarak gözüken iki ince çizgidir. Bu çizgilerin gözükmesiyle birlikte fecr-i sadık ve imsak vakti başlar. Bu sırada Güneş ufka 8,5 derece yaklaşmış olur."

[4] "Geceye kadar" yerine "Güneş batıncaya kadar" denseydi, kutup bölgesinde güneşsiz gündüzlerin veya beyaz gecelerin olduğu günlerde oruç tutmak imkânsız hale gelirdi.

[5] İtikâf, ibadet niyetiyle vaktini mescitte geçirmektir. Nebîmiz Ramazan'ın son on gününü itikâfla geçirirdi.

Şaban Piriş Meali

Oruç gecesı kadınlarınıza yaklaşmak size helal kılındı. Onlar sizin örtünüz, sizde onların örtüsüsünüz. Allah, nefsinize ihanet etmekte olduğunuzu biliyordu. Bu sebeple, tevbenizi kabul edip sizi bağışladı; artık onlara yaklaşın ve Allah'ın sizin için takdir ettiğini dileyiniz. Fecir esnasında ufuktaki beyazlık; karanlıktan ayırt edilinceye kadar yiyin için sonra geceye kadar orucu tamamlayın. Mescitlerde itikafa çekilmiş olduğunuzda kadınlara

(geceleri de) yaklaşmayın. İşte, Allah, insanlara kötülüklerden korunmaları için ayetlerini böylece açıklar.

Ümit Şimşek Meali

Oruç gecesinde kadınlarınızla ilişki size helâl kılındı. Onlar sizin için bir elbise, siz onlar için bir elbisesiniz. Allah biliyor ki siz kendinize hıyanet ediyordunuz;(89) onun için tevbenizi kabul edip sizi bağışladı. Artık onlara serbestçe yaklaşın ve Allah'ın sizin için yazmış olduğu şeyi(90) arayın. Fecirde tanyerinin beyaz ipliği gecenin siyah ipliğinden ayırt edilir hale gelinceye kadar da yiyin, için; sonra da geceye kadar oruca devam edin. Yalnız, mescidde itikâfa girdiğiniz zaman kadınlarınızla ilişkide bulunmayın. Bunlar Allah'ın çizdiği sınırlardır; ona yaklaşmayın. Sakınsınlar diye, insanlara âyetlerini Allah işte böyle açıklıyor.

(89) Önceleri Müslümanlar oruç gecelerinde hanımlarına yaklaşmazlardı; ancak bazılarının buna dayanamayıp kaçamaklar yaptığı olurdu. (Buhârî, Tefsir 2:27.)

(90) “Allah’ın size helâl kıldığı şeyi” veya “Allah’ın size nasip ettiği evlâdı.”

Yaşar Nuri Öztürk Meali

Oruç gecesi kadınlarınıza cinsel yaklaşım size helal kılınmıştır. Onlar sizin için giysidir/eştir, siz de onlar için giysisiniz/eşsiniz. Allah sizin öz benliklerinize yazık etmekte olduğunuzu bilmiş, tövbelerinizi kabul edip sizi affetmiştir. Artık şimdi onlara yaklaşın ve Allah'ın sizin için yazdığı şeyi arayın. Tan yerinin beyaz ipliği siyah ipliğinden sizce seçilinceye kadar yiyin için; sonra da orucu gece oluncaya değin tamamlayın. Mescitlerde itikâfta bulunduğunuz sırada zevcelerinizle cinsel temas kurmayın. İşte bunlar Allah'ın yasaklarıdır, bunlara yaklaşmayın. Allah, ayetlerini insanlara işte böyle açıklar ki korunabilsinler.

Eski Anadolu Türkçesi

helâl olındı size oruç gicesi, ol nesene kim adın eyitmek çirkindir; 'avratlaruñuz dapa. anlar tondur sizüñ; dahı siz toñsuz anlaruñ bildi Tañrı kim bayık siz. olduñuz hıyānet eylersiz. gendülerüñüze pes tevbe virdi size; [15a] dahı 'afv eyledi sizden pes imdi yakınlık eyleñ anlara dahı isten anı kim yazdı Tañrı sizüñ için. dahı yiñ için; tā bellü ol size aq iplikden kıara iplikten irtte vaqtından. andan, tamām eyleñ orucu, giceye degin. dahı yakınlık eylemen anlara, dahı siz oturıcılarken niyyet-ile mescidlere şol Tañrı hadlarıdır; pes yakın olmañ aña ancılayın Tañrı âyetlerini, âdemiler-içün; anuñ-içün kim anlar kıorqalar.

Satır Altı Meal (1534)

Halâl oldı size oruç gicelerinde cimā‘ eylemek ‘avratlaruñuza. Anlar sizüñlibāsuñuzdur, siz anlaruñ libāsıız. Tañrı Ta‘ālā bildi ki siz hıyānet eyleseñüz gerek nefsuñuza. Pes sizüñ tevbeñüz kabül eyledi, dahı suçuñuzbağışladı. Pes imdi cimā‘ eyleñüz anlara, dahı

ṭaleb idüñüz Tañrı Ta‘ālā üs-tüñüzə yazğan nesneyi, yinüz ve içünüz bellü olunca size şabāḥ aydınlığı gi-ce qarañuluğundan şabāḥda. Andan soñra orucı tamām eyleñüz giçeye deyin. Daḥı cimā‘ eyle[me]ñüz ‘avratlarıñuzla siz i‘tikāf eylegende mescidlerde. Ol Tañrı Ta‘ālānuñ ḥudūdıdır. Pes yaqın olmañuz aña. Anuñ gibi bellüider Tañrı Ta‘ālā āyetlerini ḥalka. Ola kim Tañrıdan qorqup ma‘şiyeti terk ide-siz.

Bunyadov-Memmedeliyev

Oruc gecəsi qadınlarınıza yaxınlaşmaq sizə halal edildi. Onlar sizin, siz də onların libasısınız. (Bir-birinizə həddindən artıq yaxınsınız). Allah sizin özünüə pislik (xəyanət) etdiyinizi (yaxud nəfsinizə qarşı zəiflik göstərəcəyinizi) bilib tövbələrinizi qəbul edərək sizi bağışladı; artıq siz onlara yaxınlaşın, Allahın sizə halal etdiyini onlardan istəyin; səbh açılınca, ağ sap qara sapdan fərqləncəyə qədər yeyib için; sonra gecəyə qədər orucunuzu tamamlayın; məscidlərdə ibadətdə (e'tikafda) olduğunuz zaman onlarla (qadınlarınızla) yaxınlıq etməyin. Bunlar (bu hökmlər) Allahın hədləridir, bunları aşmayın! Allah (insanlara) hökmlərini bu cür bildirir ki, bəlkə, müttəqi olsunlar!

M. Pickthall (English)

It is made lawful for you to go unto your wives on the night of the fast. They are raiment for you and ye are raiment for them. Allah is aware that ye were deceiving yourselves in this respect and He hath turned in mercy toward you and relieved you. So hold intercourse with them and seek that which Allah hath ordained for you, and eat and drink until the white thread becometh distinct to you from the black thread of the dawn. Then strictly observe the fast till nightfall and touch them not, but be at your devotions in the mosques. These are the limits imposed by Allah, so approach them not. Thus Allah expoundeth His revelations to mankind that they may ward off (evil).

Yusuf Ali (English)

Permitted to you, on the night of the fasts, is the approach to your wives. They are your garments and ye are their garments(195). Allah knoweth what ye used to do secretly among yourselves; but He turned to you and forgave you; so now associate with them, and seek what Allah Hath ordained for you(196), and eat and drink, until the white thread of dawn appear to you distinct from its black thread(197); then complete your fast Till the night appears(198); but do not associate with your wives while ye are in retreat(199) in the mosques. Those are(200) Limits (set by) Allah. Approach not nigh thereto. Thus doth Allah make clear His Signs to men: that they may learn self-restraint.

195 Men and women are each other's garments: i.e., they are for mutual support, mutual comfort, and mutual protection, fitting into each other as a garment fits the body. A garment also is both for show

and concealment. The question of sex is always delicate to handle: here we are told that even in such matters a clear, open, and honest course is better than fraud or self-deception. The sex instinct is classed with eating and drinking, an animal thing to be restrained, but not to be ashamed of. The three things are prohibited during the fast by day, but permitted after the fast is broken at night till the next fast commences.

196 There is difference of opinion as to the exact meaning of this. I would connect this as a parallel clause with the clause "eat and drink", which follows, all three being governed by "until the white thread", etc. That is, all three things must stop when the fast begins again in the early morning. Or it may mean: What is permitted is well enough, but seek the higher things ordained for you.

197 Those in touch with Nature know the beautiful effects of early dawn. First appear thin white indefinable streaks of light in the east; then a dark zone supervenes; followed by a beautiful pinkish white zone clearly defined from the dark; after that the fast begins.

198 Till the night appears: From the actual practice of the Holy Prophet, this is rightly interpreted to mean: "Till sunset".

199 This verse refers to the known Islamic practice called i'tikaf which means retreating to mosques for devotion and worship. The Prophet (peace be on him) used to retreat to the mosque during the last ten days of Ramadan. [Eds.].

200 I construe these limits as applying to the whole of the regulations about fasts.